

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, zastúpeného Advokátskou kanceláriou V., proti povinnému: **P.**, **o vymoženie 1 933,30 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 2Er/3168/2011, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. apríla 2012 č. k. 17CoE/44/2012-39, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal dňa 09. 11. 2011 súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 1 933,30 eur s príslušenstvom. Uviedol, že exekučným titulom je k návrhu pripojený rozhodcovský rozsudok vydaný STÁLYM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri ROZHODCOVSKEJ, ARBITRÁŽNEJ a MEDIAČNEJ, a. s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 7, IČO: 35 862 882 z 12. 08. 2011 sp. zn. ISC0910089, ktorým bola povinnému P. uložená povinnosť zaplatiť sumu 1 933,30 eur s príslušenstvom. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Prešov o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Prešov uznesením z 20. 12. 2011 č. k. 2Er/3168/2011-17 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r/, 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993. Súd prvého stupňa konštatoval, že v danom prípade je exekúcia nedôvodná v celom rozsahu, nakoľko sa v nej vymáha plnenie zo štandardnej formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy nemení, a to na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal. Zmluvná podmienka, aby povinný spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O neprijateľnú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ má podľa nej možnosť si vybrať medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Preto považoval súd prvého stupňa výkon práv oprávneného podľa tejto rozhodcovskej doložky za nezlučiteľný s normami na ochranu spotrebiteľa a s dobrými mravmi. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi - povinnému bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a Smernica 93/13/EHS.

Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, na odvolanie oprávneného napadnutým rozhodnutím zo 17. 04. 2012 č. k. 17CoE/44/2012-39 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd sa plne stotožnil so záverom súdu prvého stupňa a zdôraznil, že účinky materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v zmysle § 35 zákona rozhodcovskom konaní je potrebné na účely § 45 zákona o rozhodcovskom konaní vylúčiť vo vzťahu k exekučnému súdu. Exekučný súd je teda pri postupe podľa § 45 citovaného zákona oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak akoby materiálne právoplatný nebol, teda nie je ním viazaný v zmysle § 159 O. s. p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 zákona o rozhodcovskom konaní aj čo do jeho materiálnej právoplatnosti. Odvolací súd dodal, že súd exekúciu zastaví v celom rozsahu, prípadne nevydá poverenie na vykonanie

exekúcie, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy (§ 39, § 53 ods. 5, § 45 ods. 1 písm. t/ ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní). Iba tak môže súd naplniť cieľ čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993, t. j. postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky v záujme vyššej kvality bežných ľudí nezaväzovali. Obmedzenie možnosti spotrebiteľa brániť si svoje práva pred nezávislým súdom podľa odvolacieho súdu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o podmienku, ktorú odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka považoval za neprijateľnú, a preto neplatnú.

Vo vzťahu k námietke oprávneného, že osobitný zákon č. 483/2001 Z. z. mu ukladal povinnosť ponúknuť klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy odvolací súd konštatoval, že aj táto odvolacia námietka je nedôvodná, pretože aj splnenie tejto povinnosti sa musí realizovať v medziach práva na ochranu spotrebiteľa.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený, ktorý navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne, aby uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2. písm. a/, b/, c/ O. s. p. a § 237 písm. d/, e/, f/ O. s. p. (v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom).

Povinný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/, b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namieta vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p., t. j., že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia sa skúma v každom štádiu konania a v prípade zistenia, vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného: P., proti povinnému: P., o vymoženie 1 933,30 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov na základe rozhodcovského rozsudku z 12. 08. 2011 sp. zn. ISC0910089 vydaného STÁLYM ROZHODCOVSKÝM SÚDOM zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIACNÁ, a. s. nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou (§ 237 písm. d/ O. s. p.).

K ostatným obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia sp. zn. 2Oboer/85/2013, 2Oboer/105/2013, 2Oboer/55/2013, 2Oboer/30/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorú nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,

2. pri skúmaní vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, len ktorá platne uzavretá rozhodcovská zmluva môže založiť právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní, a teda aj vykonateľnosť rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní; súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či k návrhu na vykonanie exekúcie bol pripojený exekučný titul; pokiaľ súdy po konštatovaní o neprijateľnosti a tým aj neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, rozhodli o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tým neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.),

3. skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Tieto právne závery (viď 1. až 3.) zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov nebola oprávnenému odňatá možnosť konať pred súdom.

Oprávnený podal dovolanie aj z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uvedené dôvody oprávneného sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p.) avšak iba v prípade, ak je dovolanie procesne prípustné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom bez ďalšieho však prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný odmietol.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému v zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa zásady úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. júna 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová